

آشنایی با اداره‌ی امور آزمایشگاه‌های دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

رئیس اداره امور آزمایشگاه‌های اردبیل در گفتگو با ماهنامه:

در زمینه الکتروفورز و میکروسکوپ ایمونوفلورسانس با کمبود مواجهیم

استان اردبیل که در شمال غربی ایران در منطقه آذربایجان واقع شده است، مساحت ۱۷۹۵۳ کیلومتر مربع و جمعیت آن بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۰ برابر یک میلیون و ۲۴۹ هزار نفر است. مرکز این استان شهر اردبیل است. این استان در ۲۳ فروردین سال ۱۳۷۲ پس از نزدیک به ۳۰ سال پیگیری مردم اردبیل، از استان آذربایجان شرقی جدا و به استانی مستقل تبدیل شد.

یکی از ویژگی‌های این استان آب و هوای مطبوع و خنک این منطقه در فصل‌های بهار و تابستان است. اکثر ساکنان استان اردبیل را آذری‌ها تشکیل می‌دهند که به زبان ترکی سخن می‌گویند. شهرستان‌های اردبیل شامل: بیله‌سوار، پارس‌آباد، خلخال، سرعین، کوثر، گرمی، مشگین‌شهر، نمین، نیر است. دانشگاه علوم پزشکی اردبیل در شهر اردبیل واقع است. این دانشگاه در سال ۱۳۷۲ با پذیرش ۸۶ دانشجو در رشته‌های پزشکی، پرستاری، مامایی و کاردانی علوم آزمایشگاهی تاسیس شد. دانشکده پزشکی این دانشگاه در سال ۱۳۷۲ با پذیرش تعداد ۳۶۶ دانشجو در محل بیمارستان بوعلی تشکیل و آغاز به کار کرد و در سال ۱۳۷۵ به ساختمان اصلی نقل مکان کرد. دانشکده پرستاری و مامایی خلخال نیز در سال ۱۳۷۲ افتتاح شد. اداره امور آزمایشگاه‌های دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان اردبیل، زیرمجموعه‌ی معاونت درمان این دانشگاه است که بعد از دکتر مهران سکاکی، هم‌اکنون ریاست این اداره را یک سال و نیم است دکتر علی ظهوری متخصص پاتولوژی از دانشگاه علوم پزشکی تبریز بر عهده دارد. در ادامه با تجربه‌ها و فعالیت‌های وی بیشتر آشنا می‌شویم.

در ارتباط با اعمال استاندارد سازی آزمایشگاه‌ها
 - تمدید پروانه های آزمایشگاه‌های تحت پوشش
 - همکاری با آزمایشگاه مرجع سلامت در خصوص
 استفاده و تکمیل اطلاعات وبگاه آزمایشگاه مرجع سلامت
 وزارت متبوع

*** آیا مدیریت تجهیزات آزمایشگاهی دانشگاه به
 عهده این اداره است و اداره امور آزمایشگاه‌ها در سیاست
 گذاری های کلان تجهیزات آزمایشگاهی دانشگاه نقش
 محوری دارد؟**

اداره امور آزمایشگاه‌ها زیر نظر معاونت درمان دانشگاه
 علوم پزشکی اردبیل، فعالیت می کند. این اداره در
 سیاست گذاری های کلان تجهیزات آزمایشگاهی دانشگاه
 نقش محوری دارد و مدیریت تجهیزات آزمایشگاهی و
 همچنین خرید و تجهیز آزمایشگاه‌های دولتی وابسته،
 زیر نظر اداره تجهیزات پزشکی قرار دارد. اداره امور
 آزمایشگاه‌ها در زمینه ی سیاست گذاری، ضمن برآورد
 نیازهای آزمایشگاه‌های وابسته، با توجه به حجم کاری و نوع
 تست‌های درخواستی، پیشنهاد خود را در زمینه ی خرید و
 تجهیز آزمایشگاه‌ها به اداره تجهیزات پزشکی ارائه می دهد.

* تعداد کارکنان اداره چند نفر است؟
 در حال حاضر تعداد ۳ نفر پرسنل در اداره امور آزمایشگاه‌ها
 مشغول به کارند.

* از فعالیت های علمی این اداره بفرمایید؟
 اداره امور آزمایشگاه‌های اردبیل، بیشتر در زمینه ی برگزاری
 کارگاه‌های آموزشی برنامه ریزی می کند و طبق آمار گرفته شده

*** در آغاز، خواهشمند است در باره ی اهداف و وظایف
 اداره امور آزمایشگاه‌های اردبیل توضیح دهید.**

- مجری خط مشی و دستورالعمل های آزمایشگاه مرجع
 سلامت، ریاست دانشگاه و معاون درمان
 - ممیزی و نظارت بر مراکز آزمایشگاهی تحت پوشش و
 تحلیل نتایج و انجام اقدامات قانونی در صورت نیاز
 - انعکاس بخشنامه ها و دستورالعمل ها به مراکز تحت پوشش
 - انجام مکاتبات اداری و استعلام دانشگاه ها
 - برگزارکننده جلسات آموزشی (کارگاه و کنفرانس)
 جهت کارشناسان و مسوولان فنی مراکز تحت پوشش
 - تنظیم آمار و اطلاعات آزمایشگاه‌های تحت پوشش و
 تهیه گزارشات آمار و عملکرد اداره
 - ارزیابی نقشه ها و پلان های آزمایشگاه‌ها و بازدید اولیه
 از مکان های پیشنهادی جهت تاسیس آزمایشگاه
 - بررسی کارشناسی در واگذاری آزمایشگاه‌های دولتی
 - تدوین برنامه عملیاتی اداره امور آزمایشگاه ها متناسب
 با نیازها
 - رسیدگی به شکایات
 - بررسی درخواست های تاسیس و مسئولیت فنی
 آزمایشگاه ها

- جمع آوری مدارک جهت طرح در کمیسیون قانونی
 ماده ۲۰ آزمایشگاه‌ها

- برگزاری کمیسیون قانونی ماده ۲۰ آزمایشگاه‌ها
 - صدور پروانه های تاسیس و مسئولیت فنی
 - پاسخ به استعلام دانشگاه های علوم پزشکی کشور
 - صدور حکم مسئولیت فنی موقت جهت آزمایشگاه‌های
 خصوصی
 - برنامه ریزی جهت اجرای سیاست های وزارت متبوع

پل کلخوران اردبیل

کالیبراسیون، هستند که این امر طی بازدیدها و بررسی اسناد و مدارک مربوطه، مورد کنترل دقیق قرار گرفته است و جزو وظایف اصلی هر آزمایشگاه است.

* تعامل اداره امور آزمایشگاه ها با مدیریت بودجه دانشگاه چگونه است ؟

تعامل اداره امور آزمایشگاه ها با مدیریت بودجه گفت: با توجه به اینکه بیشتر تجهیزات آزمایشگاهی جزو تجهیزات سرمایه ای و هزینه بر هستند، لذا پس از اعلام نیاز این اداره با هماهنگی اداره تجهیزات پزشکی معاونت درمان، نسبت به تأمین اعتبار و خرید تجهیزات اقدام می شود. هرچند که به دلیل محدودیت اعتبارها و نیاز روزافزون آزمایشگاه ها نسبت به خرید و تجهیز، تخصیص ها به صورت کامل انجام نمی گیرد.

❖ چه چالش هایی برای انجام منسجم و قدرتمند فرآیندهای مدیریت تجهیزات آزمایشگاهی دانشگاه وجود دارد و راهکارهای پیشنهادی چیست ؟

از سال ۹۶-۹۲، بیشترین تعداد شرکت کنندگان گارگاه های آموزشی در سال ۹۴ بوده است. سال ۹۵ و ۹۶ هم جمعا ۵ کارگاه آموزشی بالغ بر ۷۷۰ نفر، برگزار شد.

* نحوه نظارت بر مدیریت نگهداشت تجهیزات آزمایشگاهی در مراکز تابعه به چه صورت است ؟

نگهداشت تجهیزات آزمایشگاهی در هر بیمارستان بر عهده آزمایشگاه و زیر نظر تجهیزات پزشکی آن بیمارستان است، ولی در بازدیدهای دوره ای جهت انجام ممیزی، سرویس های سالانه و نیز رعایت دستورالعمل های خاص هر دستگاه که به صورت روزانه و هفتگی و ماهانه است، مورد بررسی قرار می گیرد.

* وضعیت اجرای آزمون های کنترل کیفی و کالیبراسیون در مورد تجهیزات آزمایشگاهی دانشگاه چگونه اجرا می شود ؟
کلیه آزمایشگاه ها موظف به اجرای کنترل کیفی و

❖ آیا کمبود و ضعفی در آزمایشگاه‌های استان در زمینه اقلام و تجهیزات وجود دارد؟ چه دستگاه‌ها و اقلامی؟

در زمینه ی کمبود تجهیزات لازم در آزمایشگاه‌های وابسته می‌توان به‌طور عمده به دستگاه الکتروفورز و میکروسکوپ ایمونوفلورسانس اشاره کرد که با خرید این دو دستگاه، نیاز اصلی شبکه آزمایشگاهی وابسته به معاونت درمان تأمین می‌شود. همچنین با توجه به فرسوده بودن دستگاه فروزن سکشن مرکز آموزشی و درمانی فاطمی و فقدان این دستگاه در مرکز آموزشی و درمانی امام خمینی، ضرورت خرید این دستگاه احساس می‌شود. ضمناً پس از اجرای طرح تحول سلامت و افزایش مراجعه‌کنندگان به مراکز دولتی و نیز راه‌اندازی تست‌های جدید، نیاز به تجهیز مراکز بیمارستانی به دستگاه‌های مدرن تر وجود دارد.

❖ وضعیت و امکانات آزمایشگاهی و تجهیزات آن در روستاها و شهرهای دور و نزدیک استان به چه صورت است؟ و استان از جهت تأمین کدام امکانات تجهیزاتی با مشکل مواجه است؟

همه آزمایشگاه‌های وابسته دولتی دارای امکانات لازم برای انجام آزمایش‌ها هستند. منتهی در شهرستان‌ها با توجه به فرسوده بودن برخی تجهیزات، نیاز به نوسازی آن‌ها جزو ضروریات است. همچنین با توجه به درخواست پزشکان مبنی بر راه‌اندازی تست‌هایی مثل تروپونین و دی‌دایمرو... نیاز به خرید دستگاه‌های جدید احساس می‌شود.

با توجه به رشد روزافزون مراجعه‌کنندگان به آزمایشگاه‌های مراکز وابسته دولتی، علی‌الخصوص پس از اجرای طرح تحول سلامت و نیاز به تجهیز آزمایشگاه‌ها به دستگاه‌های روزآمد و مدرن برای پاسخگویی به تقاضاها، مهم‌ترین چالش کمبود اعتبار است. این امر باعث سخت شدن شرایط آزمایشگاه‌های بیمارستانی شده است. ارتباط نزدیک بین این اداره و مدیریت بودجه دانشگاه وجود دارد.

* استان شما دارای چه تعداد آزمایشگاه است و پراکندگی آن در شهرها و روستاهای استان به چه نحو است؟
رئیس اداره امور آزمایشگاه‌های دانشگاه علوم پزشکی اردبیل گفت: تعداد آزمایشگاه‌های تحت پوشش معاونت درمان ۵۲ آزمایشگاه است که شامل ۱۳ آزمایشگاه مراکز دولتی وابسته، ۲ آزمایشگاه ژنتیک پزشکی در قالب کلینیک ویژه، ۲ آزمایشگاه در قالب بیمارستان خصوصی، ۸ آزمایشگاه در قالب درمانگاه و مرکز درمان ناباروری، ۲ آزمایشگاه در قالب بیمارستان‌های وابسته به تأمین اجتماعی، ۱ آزمایشگاه در قالب بیمارستان روان‌پزشکی وابسته به بنیاد شهید و امور ایثارگران و ۲۶ آزمایشگاه بخش خصوصی است.

❖ **لطفاً در خصوص تعداد اقلام آزمایشگاهی و تجهیزاتی که در استان شما در حال کار است توضیحاتی بدهید؟**
کلیه آزمایشگاه‌های تحت پوشش، دارای تجهیزات لازم برای انجام آزمایش‌های در خواستی از طرف بخش‌ها و درمانگاه‌ها هستند. در مواردی که آزمایشگاهی فاقد تجهیزات لازم برای انجام تست خاصی باشد نمونه با استفاده از سیستم ارجاع به آزمایشگاه طرف قرارداد که دارای امکانات لازم است، ارجاع داده می‌شود.
در سال ۹۵ نیز آزمایشگاه مرجع به محل جدید انتقال یافت و افزایش تجهیز آن صورت گرفت و پاسخگویی اکثر در خواست‌ها است.

از هم اکنون به کانال تلگرامی و اینستاگرام

ماهنامه تشخیص آزمایشگاهی پیوندید

@Tashkhis_Magazine

@Tashkhis_Magazine